

Univerzita Hradec Králové
Pedagogická fakulta
Ústav primární, preprimární a speciální pedagogiky

HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Posudek oponenta práce

Jméno autora(ky)	Aneta Strnadová
Název práce	Prevence rizikového chování adolescentů
Studijní obor	Výchovná práce ve speciálních zařízeních
Vedoucí práce	Mgr. Martin Knytl, MCS
Rok obhajoby	2022
Rozsah práce (počet):	70 stran + přílohy

Hodnocení obsahové struktury práce:

a) zhodnocení tématu a cílů práce

Aneta Strnadová se zabývá tématem, které sice není nové, je však stále důležité a aktuální. Spíše obecně nastavené téma práce zpřesňuje nastavený cílem - viz „*Cílem empirické části je zmapovat aktuální trendy v programech primární prevence ve vztahu k formám rizikového chování ve vybraných zařízeních, kterými jsou NZDM, diagnostický ústav, základní škola a střední škola*“. Autorka nestrukturuje hlavní cíl na dílčí cíle, stanovuje „dílčí výzkumné otázky“, zvláštní je, že hlavní výzkumnou otázku v textu neformuluje.

Cíl je podle mého soudu logický, má potenciál praktického přínosu práce, bohužel však jeho naplnění zůstává jen „na půl cesty“. To lze doložit například na příkladu dílčí výzkumné otázky 1: „*Zjistit, jaké jsou aktuální trendy rizikového chování adolescentů pohledem vybraných neziskových organizací*“. K tomu v práci ve skutečnosti nedochází, autorka nedokázala „*zanalyzovat a následně mezi sebou porovnat jednotlivé formy rizikového chování, které se ve vybraných zařízeních aktuálně vyskytují*“, ani nepřináší pohled jednotlivých „neziskových organizací“. Místo toho předkládá pouze subjektivní názor a představy vybraných jedinců z těchto zařízení. To je diametrální rozdíl, protože o mnoha aktuálních trendech v oblasti rizikového chování pedagog nemusí vědět.

b) zhodnocení metodologické stránky práce

<i>Komparativní zpracování tématu práce</i>	ano ☐	ne ☐	S výhradami ☒
<i>Užití zásadní odborné literatury a zdrojů</i>	ano ☒	ne ☐	S výhradami ☒
<i>Užití zahraniční literatury a zdrojů</i>	ano ☒	ne ☐	S výhradami ☐

<i>Přiměřená odborná terminologie práce</i>	ano ☒	ne ☐	S výhradami ☒
<i>Užití kvalitativních metod výzkumného šetření</i>	ano ☐	ne ☐	S výhradami ☒
<i>Užití kvantitativních metod výzkumného šetření</i>	ano ☐	ne ☒	S výhradami ☐
<i>Realizace originálního metodického postupu</i>	ano ☐	ne ☒	S výhradami ☐
<i>Zaměření na komparativní historický náhled</i>	ano ☐	ne ☒	S výhradami ☐
<i>Splnění deklarovaných cílů práce</i>	ano ☐	ne ☐	S výhradami ☒

Hodnocení formálních kritérií práce:

<i>Užití předepsaného rozsahu práce</i>	ano ☒	ne ☐	S výhradami ☐
<i>Vhodná grafická úprava stránkování a textu</i>	ano ☐	ne ☐	S výhradami ☒
<i>Užití akceptované formy citací</i>	ano ☐	ne ☐	S výhradami ☒
<i>Přiměřený rozsah literatury a zdrojů</i>	ano ☒	ne ☐	S výhradami ☒
<i>Přiměřená forma příloh</i>	ano ☒	ne ☐	S výhradami ☐

Zásadní připomínky k obsahové úrovni práce:

- a) Je velmi diskutabilní, zda konstrukce vzorku (4 informantky) umožnila autorce nasytit data dostatečně a kvalitně. V souboru není žádný muž, zvláště je výběr jednoho zařízení z Liberce, když ostatní jsou z Hradce Králové (kam autorka směřuje i teoretickou část práce). Velmi problematická je pak možnost komparace jednotlivých zařízení (DDÚ, NZDM, ZŠ a gymnázium), které mají nejen zcela odlišné poslání, ale především cílovou skupinu v kontextu rizikového chování, což autorka v textu několikrát zdůrazňuje).
- b) Autorka se v empirické části nedokázala vypořádat s různými úrovněmi primární prevence a vůbec je ve svém výzkumu nereflektuje. S odlišnou cílovou skupinou v jednotlivých zařízeních se však i s různými úrovněmi prevence musí počítat. Podobně tak v její pojetí na mnoha místech splývají pojmy rizikové chování a porucha chování.
- c) Práci by výrazně pomohla triangulace dat, která je v kvalitativním výzkumu obvyklá. Použití alespoň druhé metody (například analýza dokumentace) by autorce pomohlo vyhnout se některým chybám.
- d) Autorka „slibuje“ analýzu aktuálních trendů v primární prevenci ve vztahu k jednotlivým formám rizikového chování v daných institucích. To však nesplnila, do vzájemného vztahu tyto oblasti nedává. Navíc v teoretické části zcela opomíjí nejaktuálnější trend v oblasti RCH, a to online formy RCH (což i sami informantky v empirické části potvrzují). V práci se nedozvíme nic o aktuálních trendech ani v dalších oblastech (u závislostí chybí například problematika new addictions, nebo tzv. designer drugs, vapování, stlačovaného tabáku, u dětí oblíbených

„puků“ atd.). Autorka také zcela opomíjí aktuální společenské souvislosti (například dopady pandemie COVID-19 do oblasti RCH a prevence), ostatně nevyužívá ani žádnou novější literaturu, necituje odborné články, nebo příspěvky z konferencí atd.

e) V kvalitativním výzkumu je velmi důležité respektovat určité etické principy. Je chvályhodné, že autorka informantkám podle svých slov slíbila anonymitu, v práci však zveřejňuje natolik konkrétní údaje o nich, že anonymní ve skutečnosti nezůstávají. Viz *„První informantkou je etopedka z diagnostického ústavu v Hradci Králové, která zároveň vykonává pozici zástupkyně ředitele.“*

f) Způsob vedení rozhovoru je (soudě alespoň podle přepisu v příloze práce) velmi nešťastný a autorka nedokázala získat hlubší odpovědi na svoje otázky. U polostrukturovaného interview se očekává, že autorka bude reagovat, doptávat se. To se však evidentně nedělo - viz otázka *„Závisí realizace programu primární prevence na konkrétní formě rizikové chování, se kterou v danou chvíli v NZDM potýkáte?“* a odpověď: *„Ano, závisí“*.

g) Tato dílčí připomínka potvrzuje hlavní problém celé koncepce (empirické části) práce, která v podstatě nepřináší nic, co by nebylo zřejmé ještě před jejím vznikem. To autorka sama dokládá závěry práce, které jsou nepřesvědčivé, nekonkrétní a bohužel nepřináší nic nového: viz *„Z výsledků je patrné, že realizace preventivních programů probíhá v každém zařízení odlišně.“*

V textu by také bylo vhodné zmínit limity práce. Například to, že subjektivní výpovědi informantek nemohou přinést ucelený obraz o rizikovém chování jejich žáků/klientů, protože zkrátka o některých trendech z jejich podstaty nemusí vědět (například častý výskyt kyberútoků na učitele během distanční výuky zůstával skrytý).

Zásadní připomínky k formální úrovni práce:

a) Formální stránka textu je bohužel zatěžkána velkým množstvím neodstraněných chyb (překlepů, chybějících čárek v souvětích, bohužel i hrubých chyb - viz *„Informantky zdůrazňovali“*, *„skupiny byli“*).

b) Za hlavní problém formální stránky textu považuji fakt, že výsledek antiplagiátorské kontroly vykazuje velkou shodu 37 % (systém Odevzdej.cz). Autorka práce by měl tuto vysokou míru shody u obhajoby vysvětlit, její akceptování nechávám na posouzení komise. Na základě dat ze systému se spíše než o plagiátorství jedná o špatnou práci autorky se zdroji.

c) Autorka až příliš často využívá sekundárních citací, v textu dále dvakrát odkazuje na zdroj *„(Kaliba, 2014)“*, který ale není uveden v seznamu použitých zdrojů.

d) Vyskytují se i drobné formální chyby v úpravě textu (číslování příloh, seznam zdrojů atd.).

Otázky k obhajobě práce:

a) U obhajoby doporučuji zejména objasnit velkou shodu textu s jinými zdroji.

b) Jaký je vztah mezi formami rizikového chování v jednotlivých institucích a aktuálními trendy v programech primární prevence?

c) Z jakého důvodu autorka textu TČ práce opomíjí online formy rizikového chování?

d) Jaké jsou hlavní výstupy práce a jaký je podle autorky jejich možné využití ve speciálně pedagogické teorii a praxi?

Výsledné zhodnocení práce a závěr posouzení:

Předložená práce bohužel zatím **nesplňuje** podmínky a nároky kladené na BP.
Doporučuji v textu provést úpravy, které ho posunou na vyšší úroveň.

Navržené hodnocení: **F**

Hradec Králové 3. 5. 2022

.....
datum a místo

.....
Mgr. Martin Kaliba